

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 376
van **ELISABETH MEULEMAN**
datum: 18 april 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Rechtspositie onderwijspersoneel - Opvolging aanbevelingen Rekenhof

Het Rekenhof inventariseerde in 2015 een reeks knelpunten over de rechtspositie van het onderwijspersoneel. Graag vernam ik van de minister wat zij ondertussen heeft gedaan met de aanbevelingen ter zake van het Rekenhof.

1. De regelgeving over de rechtspositie van het onderwijspersoneel is enorm omvangrijk en buitengewoon complex. De minister onderschreef deze conclusie en zou samen met haar administratie nagaan hoe een revisie en vereenvoudiging mogelijk kunnen zijn.

Kan de minister een overzicht geven van de vereenvoudigingen die werden doorgevoerd?

2. M.b.t. de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) oordeelde het Rekenhof dat het stringente kader ervan een slagkrachtig personeelsbeleid bemoeilijkt. Zo vond meer dan de helft van de bevraagde scholen dat de termijn van 720 dagen te kort is om als evaluator zicht te krijgen op het functioneren van het betrokken personeelslid. Het OBPWO-onderzoek (09.03 - De evaluatie van het evaluatiesysteem voor het onderwijspersoneel) kwam al tot die conclusie en achtte een verlenging tot 960 dagen wenselijk.

Waarom besliste de minister recentelijk dat leraren in de toekomst sneller (i.p.v. trager) een TADD kunnen krijgen?

3. Het Rekenhof wees erop dat voor TADD of een vaste benoeming geen gunstige evaluatie vereist is.

Acht de minister het opportuun TADD-rechten of een vaste benoeming te koppelen aan een gunstige evaluatie?

4. Acht de minister het opportuun om scholen te verplichten schooleigen selectiecriteria vast te stellen en op voorhand bekend te maken bij zowel tijdelijke aanstellingen als bij vaste benoemingen?
5. Welke rechten en plichten voor startende leerkrachten heeft de minister vastgelegd opdat hun een aangepaste opdracht kan worden gegeven en een recht op aanvangsbegeleiding kan gegarandeerd worden? Graag een uitgebreide toelichting bij het akkoord over de nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst, inclusief budgettair kader.
6. Het Rekenhof acht het wenselijk om zowel voor het basis- als voor het secundair onderwijs de bezoldigings- en omkaderingsregeling te baseren op de schoolopdracht.

Welke stappen zijn in die richting gezet?

7. Het Rekenhof is van mening dat de flexibiliteit van de stelsels bekwaamheidsbewijzen vergroot kan worden, en deed daarvoor een aantal concrete suggesties.

Welke aanpassingen heeft de minister ondertussen doorgevoerd?

ANTWOORD

op vraag nr. 376 van 18 april 2018

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De decreten rechtspositie van 27 maart 1991 vormen een geheel van maatregelen die de rechten en plichten van personeelsleden en inrichtende machten omvatten. Bij wijzigingen aan deze decreten gaan we in eerste instantie na of de aanpassing strikt noodzakelijk is en rekening houdt met de rechtszekerheid van de betrokken partijen. Waar mogelijk houden we dan rekening met de aanbevelingen die het Rekenhof heeft geformuleerd, maar die vormen geen strikt kader. Belangrijk is dat als, we een maatregel nemen die een aanpassing van de decreten rechtspositie vergt, we daarbij steeds streven naar een breed gedragen consensus met de sociale partners. Een exhaustieve lijst van alle wijzigingen die beide decreten de laatste paar jaren hebben ondergaan, lijkt mij op dit ogenblik niet aangewezen omdat beide decreten naar volgend schooljaar op heel wat plaatsen gewijzigd zullen worden n.a.v. een aantal recente hervormingen (in het deeltijds kunstonderwijs, in de centra voor leerlingenbegeleiding, de overheveling van de opleidingen HBO5 en de specifieke lerarenopleidingen van het volwassenenonderwijs het naar hoger onderwijs, maatregelen uit cao XI).

De meest recente wijzigingen kan de Vlaams volksvertegenwoordiger alvast volgen via de versie van beide decreten die door de administratie in gecoördineerde versie wordt aangereikt via <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/>.

Daarnaast kan de Vlaams volksvertegenwoordiger steeds de diverse historische versies van deze decreten raadplegen via de Vlaamse Codex: <https://codex.vlaanderen.be/>.

2. Het Rekenhof verwees met betrekking tot de voorwaarden om het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) te verwerven naar de verzuchtingen van directeurs die het hof heeft bevraagd. Er leeft inderdaad bij een aantal directies een vraag om de voorwaarden om het recht op TADD nog wat stringenter te maken en de periode nog te verlengen.
De periode voorafgaand aan het recht op TADD kunnen we beschouwen als een vorm van proefperiode in onderwijs. Het blijft een vreemd gegeven dat de onderwijssector een van de weinige, zo niet de enige, arbeidsmarktsectoren is waar er momenteel een proefperiode van minstens drie volledige schooljaren geldt. Daarenboven gaat het dan ook nog om een beroep waarvoor een specifieke gerichte opleiding bestaat. In het kader van cao XI maken we vanaf 1 september 2019 inderdaad een omgekeerde beweging en korten we de periode in, maar koppelen we dit tegelijk aan een meer intense begeleiding en coaching die ook moet uitmonden in een beoordeling van het personeelslid die vorm krijgt in een schriftelijk verslag. Het tijdelijke personeelslid krijgt zo tijdens de start van de loopbaan het recht op aanvangsbegeleiding. We weten dat heel wat scholen al investeren in dergelijke aanvangsbegeleiding, maar door deze cao-maatregel versterken we dit nog en leggen we de klemtoon op de nood aan een degelijke begeleiding en coaching gedurende de beginperiode van de loopbaan.
Deze maatregel hebben we in de cao opgenomen in consensus met alle sociale partners. Niet alleen de vakorganisaties maar ook de onderwijskoepels en het Gemeenschapsonderwijs hebben dit principe immers onderschreven bij de ondertekening van het protocol van cao XI.

3. Dit is nu al het geval. De decreten rechtspositie leggen nu als verplichting op dat een personeelslid minstens eens om de vier schooljaren een evaluatie moet krijgen. Niets weerhoudt een schoolbestuur er dan ook van om dit instrument voor tijdelijke personeelsleden aan te wenden voorafgaand aan het verwerven van het recht op TADD; iets dat trouwens bij heel wat schoolbesturen nu al het geval is.
Daarnaast stellen de decreten rechtspositie als een van de voorwaarden voor een vaste benoeming dat een personeelslid op het ogenblik van de vaste benoeming geen evaluatie met eindconclusie "onvoldoende" mag hebben. M.a.w. als het personeelslid een gunstige evaluatie heeft, kan het benoemd worden.
Ik wil er trouwens op wijzen dat in het protocol van cao XI is opgenomen dat we met de sociale partners de huidige evaluatieprocedure tegen het licht gaan houden - op basis van vast te stellen knelpunten én de aanbevelingen van het auditrapport van het Rekenhof - en deze dan waar nodig zullen bijsturen. De conclusies van dit overleg moeten er zijn tegen 1 november 2018.
4. Ik vind dat het bepalen van schooleigen criteria t.a.v. de tijdelijke aanstelling en de vaste benoeming behoort tot de autonomie van een schoolbestuur. Heel wat schoolbesturen hanteren dergelijke criteria nu al en overleggen daar over op lokaal niveau in de daartoe bedoelde onderhandelingscomités.
5. Deze maatregelen moeten ingaan op 1 september 2019 en worden momenteel vertaald in regelgeving. Dit zal voorwerp vormen van een voorontwerp van decreet dat uiteindelijk aan de leden van het parlement zal worden voorgelegd. Het budgettaire kader van de maatregelen vindt bij het protocol van cao XI .
6. De opdracht van het personeelslid maakt voorwerp uit van de gesprekken die we met de sociale partners voeren. Zoals al eerder toegelicht in deze commissie, loopt - op vraag van de sociale partners - momenteel een tijdsbestedingsonderzoek door een team van de VUB bij leerkrachten van het basis- en secundair onderwijs. Op basis van het eindrapport van dit onderzoek - dat eind augustus wordt verwacht - hervatten we in het najaar het debat. Tot dan heb ik geen plannen om aanpassingen aan te brengen aan de huidige prestatie- of bezoldigingsregeling in ons onderwijs.
7. Ik wil er op wijzen dat het Rekenhof onderschrijft dat een fundamentele hervorming van het huidige stelsel niet eenvoudig is en dat het huidige systeem waardevol is op het vlak van kwaliteitsbewaking. Het rapport doet dan ook hoofdzakelijk aanbevelingen om waar mogelijk punctuele aanpassingen door te voeren. Een aantal van deze aanbevelingen voeren we uit of hebben we meegenomen in recente hervormingen. Zo zal in het basisonderwijs vanaf 1 september 2018 elke directeur op basis van eenzelfde salarisschaal worden verlonnd (waar er nu drie salarisschalen worden gehanteerd, afhankelijk van het aantal leerlingen in de school). In het kader van de hervorming van de lerarenopleiding voeren we vanaf 1 september 2019 de educatieve master in de universitaire opleidingen in en vervolgens zullen we die masters integreren in het systeem van de bekwaamheidsbewijzen. Ook voor de bekwaamheidsbewijzen van de leerkrachten levensbeschouwingen hebben we hervormingen doorgevoerd.